

НАРЕДБА ЗА РАЗВИТИЕТО НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ НА НБУ

(след Решение № 11/5.10.2010 г. на КС, след влизане в сила на изм. на ЗРАС от 28.12.2010 г. и на Правилника за прилагане на ЗРАС от 8.03.2011 г., и след обсъждане на Конференцията на НБУ на 25.03.2011 г.)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 (1) Наредбата за развитие на Академичния състав на НБУ прилага Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника към него, и Закона за висшето образование.

(2) Тази наредба урежда:

1. условията и реда за придобиване на научни степени в НБУ;
2. условията и реда за заемане на академични и други длъжности на академичния състав в НБУ;
3. дългосрочното атестиране на заемащите академични и други длъжности на академичния състав в НБУ;
4. заетостта и трудовите правоотношения с НБУ на заемащите академични и други длъжности на академичния състав в НБУ;
5. правомощията на Комисията за развитие на академичния състав в НБУ (КРАС).

Чл. 2 (1) Академичният състав на НБУ включва носителите на научните степени „доктор”, „доктор на науките” и “почетен доктор на НБУ”, и заемащите академичните длъжности „асистент”, „главен асистент”, „доцент” и „професор” в НБУ. Академичните длъжности се заемат с конкурс и избор; академичната длъжност „асистент” е назначаема.

(2) Към академичния състав се числят и заемащите длъжностите: „почетен професор”, „гост-преподавател” (професор, доцент и преподавател), които се заемат с избор, и „редовен преподавател”, която се заема с конкурс и избор, както и заемащите заварените длъжности „професор на НБУ“ и „доцент на НБУ“.

II. ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ В НБУ

Чл. 3 Научните степени са:

1. Доктор (образователна и научна);
2. Доктор на науките;
3. „Почетен доктор на НБУ” (Doctor Honoris Causa).

Придобиване на образователна и научна степен „доктор”

Чл. 4 (1) Образователната и научна степен „доктор” се присъжда на лица, които притежават образователно-квалификационната степен „магистър”, след докторантура и успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАС) и тази наредба.

(2) Докторантурите в НБУ са с редовна и самостоятелна форма на обучение. Редовната докторантура е със стипендия или платена.

(3) Докторантурата може да бъде осъществена съвместно с партньорски университет.

(4) Обучението в докторантура в НБУ се извършва по акредитирани от НАОА докторски програми по научни специалности и е с продължителност три години. Обучението в редовна докторантура е с минимален срок две години, а в тази със самостоятелна форма на обучение – с минимален срок една година.

(5) Редовните докторанти могат да прекъсват обучението си не повече от два пъти. Докторантите с редовна платена форма на обучение - за срок общо не по-дълъг от две години, а докторантите с редовна форма на обучение със стипендия - за срок общо не по-

дълъг от една година. Прекъсването става с молба до Декана на Магистърски факултет, съгласувано със Съвета на съответния департамент.

(6) Сроктът на докторантурата може да се удължава със заповед на Ректора въз основа на решение на Факултетния съвет на Магистърски факултет по предложение на Съвета на департамента.

Редовна докторантура със стипендия

Чл. 5 Приемът в редовна докторантура със стипендия се извършва с конкурс, който се провежда веднъж годишно - през месец септември.

Обявяване на конкурса

Чл. 6 Конкурсът се обявява по следната процедура:

1. Съветите на департаментите правят аргументирано предложение до Декана на Магистърски факултет за обявяване на конкурси за редовна докторантура със стипендия, като посочват необходимостта от допълване на преподавателския състав в определено професионално направление, темата на докторантурата, научната специалност и научния ръководител, до края на м. април.
2. Деканът внася аргументирано предложение до Комисията за развитие на академичния състав на НБУ (КРАС) за обявяване на конкурс за прием в докторските програми със стипендия, като потвърждава необходимостта от допълване на преподавателския състав в определено професионално направление и осигуреността на хорариум.
3. При положително решение на КРАС Деканът внася предложението в Академичния съвет, който взема решение за обявяване на конкурса, до края на м. май.
4. Конкурсът, със срок от два месеца, се обявява в Държавен вестник и в уеб-сайта на НБУ.

Документи за участие в конкурса

Чл. 7 Кандидатите подават в Магистърския факултет следните документи за участие в конкурса:

1. заявление за участие в конкурса;
2. автобиография;
3. диплома за завършена образователно-квалификационна степен "магистър". Ако кандидатът е получил магистърска степен в чужбина, представя преведено и легализирано копие от дипломата за магистърска степен. Магистърската степен, придобита в чужбина се признава от НБУ по реда на Процедурата за признаване от НБУ на придобита в чужбина степен на висше образование – Приложение към Наредбата за студентите в НБУ.

Допускане до участие в конкурса

Чл. 8 Допускането на кандидатите до участие в конкурса се извършва от комисия в състав: Декана на Магистърски факултет, ръководителя на департамента и преподавател в докторската програма по следната процедура:

1. Комисията разглежда документите на кандидатите за съответствие с държавните изисквания и изискванията на тази наредба, и взема решение за допускане в 20-дневен срок след приключване на срока за подаване на документи;
2. Допуснатите до конкурса кандидати се уведомяват писмено от декана за датата на изпитите. Уведомлението съдържа и списък на въпросите за изпита по специалността и се изпраща до един месец преди датата на първия изпит.
3. Деканът уведомява недопуснатите кандидати, като посочва и мотивите за недопускането им. Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до декана. Деканът възлага на нова комисия от трима хабилитирани лица, да се произнесе по възражението. Въз основа на доклада на комисията деканът взема окончателно решение в 10-дневен срок от получаване на възражението.

Конкурс

Чл. 9 (1) Конкурсът включва изпит по специалността и по един избран от докторанта чужд език (английски, френски, немски, испански, италиански). Кандидатите за докторанти по

чужд език и чужда литература полагат изпит по друг чужд език.

(2) Изпитната процедура се осъществява в следния ред:

1. Изпитът по специалността е писмен и устен. Писменият изпит е по въпроси от обявения предварително списък. До устен изпит се допускат получилите оценка най-малко „много добър” 4,50 на писмения изпит. Устният изпит се състои от две части: изпит по въпроси от обявения предварително списък и събеседване по идейния проект на дисертацията. Успешно положили изпита са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит най-малко “много добър” 5,00.

2. До изпит по чужд език се допускат кандидатите, успешно положили изпита по специалността. Успешно положили изпита по чужд език са кандидатите, получили оценка, не по-ниска от “добър” 4,00.

3. Оценка от конкурсните изпити се оформят с точност до 0,25, отразяват се в протокол на Изпитната комисия и се съобщават на кандидатите от Магистърски факултет.

(3) Изпитите се провеждат от изпитни комисии, назначени със заповед на Ректора на НБУ, в състав от три хабилитирани лица в същата научна област. В Изпитната комисия по чужд език могат да бъдат включени две нехабилитирани лица.

Избор

Чл. 10 Процедурата по избор на докторант се осъществява в следния ред:

1. Съветът на департамента класира по успех успешно положили изпитите кандидати в 10-дневен срок след постъпване на протоколите и ги предлага на Факултетния съвет на Магистърски факултет заедно с тема на докторантурата и научен ръководител.

2. Факултетният съвет на Магистърски факултет с явно гласуване избира докторанта въз основа на предложението на Съвета на департамента и взема решение за зачисляване на докторанта.

3. На основание на решението на Факултетния съвет на Магистърски факултет Ректорът издава заповед за зачисляване на докторанта. В заповедта се посочват: формата на докторантурата; департамента, в който се организира обучението; срока на обучение; темата на дисертационния труд; научната област и научния ръководител.

Записване

Чл. 11 (1) Записването на докторантите става след избор и решение на Факултетния съвет на Магистърски факултет. При записването докторантът представя в МФ:

1. предложение за работен план;

2. списък на публикациите по темата (ако има такива);

3. други документи, удостоверяващи интересите и постиженията на кандидата в съответната научна област;

4. чуждестранните граждани представят и:

а) преведено и легализирано медицинско свидетелство, издадено не по-рано от месец преди датата на подаване на документите;

б) копие от страницата на задграничния паспорт с имената, датата и мястото на раждане или копие на личната карта за граждани на държави-членки на Европейския съюз;

в) две снимки паспортен формат.

(2) Магистърски факултет изпраща в МОМН документите на одобрените кандидати - чуждестранни граждани на държави извън ЕС, за издаване на визи за дългосрочно пребиваване.

(3) Докторантите получават стипендия, която през първата година покрива таксата за обучение (служебно записване). След първата година, при положителна атестация, се отпуска допълнителна стипендия в размер, определен от Настоятелството на НБУ. Стипендията не се изплаща през периодите на прекъсване, както и при удължаването на обучението над определения срок.

Обучение

Чл. 12 Обучението на докторантите се осъществява по съответната докторска програма и утвърден от Факултетния съвет на Магистърски факултет индивидуален план за работа.

Условията на обучението на докторантите, включващи: научноизследователска (творческа) дейност, изпити за докторски минимум, посещение и участие в работата на курсове, преподавателска и/или експертна дейност и защита на докторска дисертация, както и други въпроси, свързани с обучението и статута на докторантите, са уредени в Наредбата за учебния процес в НБУ.

Отчисляване от докторантура с право на защита и допускане до защита

Чл. 13 (1) След покриване на изискванията за кредити (без тези за защита на докторска дисертация), по предложение на Съвета на департамента и с решение на Факултетния съвет на Магистърски факултет, докторантът придобива право на защита. Докторантите, придобили право на защита, се отчисляват със заповед на Ректора.

(2) За допускане до защита и присъждане на научната степен “доктор”, докторантът трябва да е изпълнил следните изисквания:

1. да е отчислен с право на защита;
2. да е подготвил дисертационен труд, който отразява резултатите от неговите изследвания. Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания. Той трябва да бъде представен във вид и обем, обичайно приети за съответната научна област и съответстващи на специфичните изисквания на департамента, на български език или на чужд език (ако има такова изискване), и да съдържа: заглавна страница, съдържание, увод, изложение, заключение - резюме на получените резултати, библиография;
3. да е представил автореферат.

(3) Докторантът представя дисертацията си на научния ръководител, който преценява готовността за защита и предлага пред Съвета на департамента стартирането на процедура за предзащита.

Предзащита

Чл. 14 (1) Предзащитата се провежда пред Съвета на департамента или пред назначена от Съвета на департамента комисия, и включва:

1. обсъждане на дисертацията, представена от докторанта, и решение за готовността за защита пред научно жури;
2. обсъждане на състав на Научното жури по предложение на научния ръководител измежду списъка с хабилитирани лица, предложени от департамента. Научното жури е в състав от пет хабилитирани в съответната научна област лица. Най-малко един от членовете на журито е професор. Двама от членовете са вътрешни, а трима – външни за НБУ. Определя се и по един резервен член за всяка обособена група – на вътрешни и външни членове на журито. От състава на вътрешните членове на журито се предлага председател. Научният ръководител на докторанта участва в състава на Научното жури, ако е хабилитирано лице, без да е негов председател. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на научното жури и могат да дават свои предложения за членове.

(2) Ръководителят на департамента изготвя предложение до Декана на Магистърски факултет за защита на дисертационния труд и за състава на Научното жури.

(3) Факултетният съвет на Магистърски факултет избира Научното жури и прави предложение до Ректора за дата на защитата и за назначаване на Научното жури.

(4) На своето първо заседание научното жури избира от състава на вътрешните си членове председател и определя кои от членовете му ще изготвят рецензии и кои становища. Членовете на журито изготвят две рецензии, една от които на външно лице, и три становища. Научният ръководител изготвя становище. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в департамента до 3 (три) месеца след назначаването на журито. (Образци за структура на рецензия и становище по конкурс за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ – Приложение 6 и Приложение 7 към тази наредба).

Защита

Чл. 15 (1) Деканът на Магистърски факултет, по предложение на департамента, оповестява публично датата на провеждане на защитата и публикува в уеб-сайта на НБУ резюме на дисертацията и рецензиите и становищата на български език, в срок от един месец преди защитата.

(2) Защитата се провежда пред Научното жури, публично и се ръководи от Председателя на журито, по следната процедура:

1. Председателят на Научното жури представя докторанта.
2. Докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд.
3. Всеки член на Научното жури прочита съответно своята рецензия или становище.
4. Членовете на журито и публиката могат да задават въпроси и да правят изказвания.
5. Всеки член на Научното жури публично обявява своята оценка.
6. Председателят на Научното жури обявява резултата от защитата. За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил най-малко три положителни оценки.
7. Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване, след което се обявява до една година нова окончателна дата за защита, ако кандидатът желае това.

(3) Научно-образователната степен „доктор” се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(4) Научно-образователната степен „доктор” се удостоверява с диплома, която се издава на български език, а при заявено искане от получилия степента „доктор” се издава и приложение на английски или друг чужд език, в срок от един месец след представяне от кандидата на необходимите документи за издаване на дипломата.

(5) Дипломата се изпраща в МОН за регистриране в тридневен срок след издаването.

Редовна платена докторантура

Чл. 16 Приемът в редовна платена докторантура се извършва с конкурс, който се провежда веднъж годишно - през месец септември.

Обявяване на конкурса

Чл. 17 (1) Конкурсът се обявява по процедурата на чл. 6.

Документи за участие в конкурса

Чл. 18 Кандидатите подават в Магистърския факултет документи, съгласно чл. 7.

Допускане до участие в конкурса

Чл. 19 Допускането до участие в конкурса и уведомлението на кандидатите за датите на изпитите се извършва по реда на чл. 8.

Конкурс

Чл. 20 Конкурсните изпити се провеждат по реда на чл. 9.

Избор

Чл. 21 Процедурата по избор на докторант се осъществява по реда на чл. 10.

Записване

Чл. 22 Записването на докторантите става по реда на чл. 11, ал. 1 и 2.

Обучение

Чл. 23 Обучението на докторантите се осъществява по реда на чл. 12.

Отчисляване от докторантура с право на защита и допускане до защита

Чл. 24 Отчисляването от докторантура с право на защита и допускането до защита се осъществяват по реда на чл. 13.

Предзащита и защита

Чл. 25 Предзащитата, защитата и дипломирането на докторантите се осъществяват при условията на чл. 14 и 15.

Докторантура на самостоятелна подготовка

Прием

Чл. 26 (1) Приемът на докторанти на самостоятелна подготовка се извършва без изпит, през цялата академична година.

(2) Кандидатът предлага за обсъждане в Магистърски факултет дисертационния труд, разработен в основната му част и библиография.

(3) Кандидатът се насочва от Магистърски факултет към съответния департамент. Представената част от дисертационния труд се обсъжда от Съвета на департамента в присъствието на кандидата. Кандидатът може да не присъства, ако е чужденец и присъствието му изисква наличието на виза. Ако Съветът на департамента одобри работата на кандидата, Ръководителят на департамента прави предложение до Декана на Магистърски факултет за темата на дисертацията, научната област по Класификатора на областите на висше образование, индивидуален план за работа и научния ръководител.

Записване

Чл. 27 (1) Кандидатът подава в Магистърски факултет документите по чл. 7, заедно с документите по чл. 11, ал. 1, т. 1-3.

(2) Факултетният съвет на Магистърски факултет взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава темата на дисертационния труд, научния ръководител и индивидуалния план за работа на докторанта.

(3) На основание на решението на Факултетния съвет на Магистърски факултет Ректорът издава заповед за зачисляване на докторанта. В заповедта се посочват: формата на докторантурата; департамента, в който се организира обучението; срока на обучение; темата на дисертационния труд; научната област и научния ръководител.

(4) Кандидатът се записва за докторант. Ако е външен за НБУ – заплаща поне два семестъра, ако е вътрешен за НБУ – може да се обучава безплатно по негова молба, с разрешение на Председателя на КРАС.

Обучение

Чл. 28 Обучението на докторантите се осъществява съгласно чл. 12.

Отчисляване от докторантура с право на защита и допускане до защита

Чл. 29 Отчисляването от докторантура с право на защита и допускането до защита се осъществяват по реда на чл. 13.

Предзащита и защита

Чл. 30 Предзащитата, защитата и дипломирането на докторантите на самостоятелна подготовка се осъществяват при условията на чл. 14 и 15.

Съвместна докторантура в НБУ и в друг университет

Чл. 31 Съвместната докторантура представлява разработка и защита на докторска дисертация и изпълнение на определени изисквания за придобиване на докторска степен в НБУ и в друг партньорски университет. Условията за съвместна докторантура се регламентират чрез Конвенции за всеки докторант, подписани между университетите, които съдържат: имената на научните ръководители, правилата за обучението на докторантите в двата университета, продължителността на докторантурата, процедурите по предзащитата, защитата и дипломирането на докторантите, и други, съгласно разпоредбите на закона и на

вътрешните нормативни актове на двата университета.

Чл. 32 Приемът в съвместна докторантура се извършва два пъти годишно - през месец септември и през месец февруари.

Чл. 33 (1) Кандидатът подава в Магистърски факултет документите по чл. 7, заедно с документите по чл. 11, ал. 1, както и тема на докторската си дисертация, идейна разработка/резюме и библиография.

(2) Идейната разработка/резюме се обсъжда от Съвета на съответния департамент в присъствието на кандидата. Ако Съветът на департамента одобри работата на кандидата, Ръководителят на департамента прави предложение до Декана на Магистърски факултет за темата на дисертацията, научната област по Класификатора на областите на висше образование, индивидуален план за работа и научен ръководител от страна на НБУ.

Чл. 34 (1) Факултетният съвет на Магистърски факултет взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава темата на дисертационния труд, научния ръководител и индивидуалния план за работа на докторанта, и приема текста на конвенцията за съвместна докторантура по предложение на Ръководителя на департамента.

(3) Деканът на Магистърски факултет предлага на Ректора конвенцията за съвместна докторантура. Конвенцията се подписва в три екземпляра от докторанта, ректорите на двата университета и двамата научни ръководители.

(4) На основание на решението на Факултетния съвет на Магистърски факултет Ректорът на НБУ издава заповед за зачисляване на докторанта. Кандидатът се записва за докторант и заплаща такса минимум за един семестър.

Чл. 35 (1) Обучението на докторантите се осъществява в двата университета според предвиденото в конвенцията и в съгласие с научните ръководители.

(2) Докторантът представя ежегодно отчет за своята работа пред научните ръководители. При положителна оценка на отчета, научният ръководител от НБУ внася във Факултетния съвет на Магистърски факултет писмено мнение за извършената работа от докторанта с предложение за атестиране. С решение на Факултетния съвет статутът на докторанта в НБУ за следващата учебна година се подновява.

(3) Продължителността на съвместната докторантура е три години. Тя може да бъде удължена чрез допълнително споразумение към конвенцията, на основата на предложение на научните ръководители.

Чл. 36 (1) Отчисляването от докторантура с право на защита и допускането до защита се осъществяват по реда на чл. 13.

(2) Докторантът представя дисертацията си на двамата научни ръководители, които заедно преценяват готовността за защита и предлагат стартирането на предвидената в конвенцията процедура.

Чл. 37 (1) Предзащитата, защитата и дипломирането на докторантите в съвместни докторантури се осъществяват според предвидените в конвенцията процедури.

(2) Дисертацията дава основание на една защита призната от двата университета. Защитата се провежда в един от университетите. След нея се прави публично представяне на дисертацията в другия университет, допълнено от писмено резюме на съответния език.

Чл. 38 (1) Научното жури за защитата се формира от хабилитирани представители на двата университета и включва най-малко пет членове, от които най-малко двама представители на НБУ.

(2) Научното жури се формира в съответствие правилата на двата университета и предварително се одобрява от съответните оторизирани органи. За НБУ съставът на Научното жури се предлага от Декана на Магистърски факултет измежду списъка с

хабилитирани лица, предложени от департамента и се избира от Факултетния съвет на Магистърски факултет.

(3) Председателят на журито изготвя отчет за защитата и протокол, подписан от членовете на журито, който е валиден в двата университета. За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил най-малко четири положителни оценки.

(4) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване, след което се обявява до една година нова дата за защита, ако кандидатът желае това.

Чл. 39 (1) При успешна защита, образователната и научна степен „доктор“ се присъжда едновременно от двата университета.

(2) Двата университета издават съответните дипломи, като в тях включват текста „съвместно ръководство“. Дипломата от НБУ се издава и регистрира в МОН по реда на чл. 15, ал. 4 и 5.

Придобиване на научната степен „доктор на науките”

Чл. 40 Научната степен “доктор на науките” в НБУ се присъжда по желание на лица, които притежават докторска степен – както на преподаватели в НБУ, така и на външни лица, в акредитирани от НАОА докторски програми.

Кандидатстване

Чл. 41 (1) Кандидатът представя в Магистърски факултет самостоятелно разработен дисертационен труд – за обсъждане в съответния департамент, който съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научно-приложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката. Дисертационният труд не може да повтаря части от предишна докторска дисертация.

(2) Дисертацията се обсъжда в Съвета на съответния департамент в присъствието на кандидата.

(3) След положително решение на Съвета на департамента, кандидатът подава следните документи в отдел “Персонал”:

1. заявление;
2. диплома за завършена докторска степен;
3. дисертационен труд - във вид и обем, обичайно приети за съответната научна област;
4. списък на публикации по темата и други документи, удостоверяващи постиженията на кандидата в съответната научна област след присъждане на степента „доктор”;

(4) Кандидатът заплаща такса, равна на таксата за два докторантски семестъра, ако е външен за НБУ; ако е щатен преподавател в НБУ – може да не заплаща такса, по негова молба, с разрешение на Председателя на КРАС.

(5) Ректорът издава заповед за зачисляване.

Предзащита

Чл. 42 (1) Ръководителят на департамента предлага на Декана на Магистърски факултет стартирането на процедура за предзащита.

(2) Предзащитата включва представяне от кандидата на дисертацията и резюме на български език за обсъждане в Съвета на департамента.

(3) Когато в Съвета на департамента няма необходимия брой (най-малко 5) хабилитирани преподаватели от научната област на дисертацията, той се допълва със заповед на Ректора. Всички членове на разширения състав на Съвета на департамента трябва да присъстват на предзащитата.

(4) Съветът на департамента (или разширеният състав на Съвета на департамента) обсъжда готовността на дисертацията да бъде представена на научно жури за защита и предлага на Ректора примерен състав на научното жури.

(5) Ректорът издава заповед за отчисляване.

Защита

Чл. 43 (1) Кандидатът подава следните документи за защита на дисертационния труд:

1. Дисертационен труд на хартиен и електронен носител;
2. Автореферат на хартиен и електронен носител;
3. Препис – извлечение от протокола на Съвета на департамента (или разширения състав на Съвета на департамента) за разкриване на процедура за защита на дисертационния труд;
4. Европейски формат на автобиография;
5. Справка за цитиранията на публикациите;
6. Списък на докторанти, защитили под негово ръководство;
7. Други документи за научни постижения.

(2) Защитата се провежда пред Научно жури, в състав от седем хабилитирани в съответната научна област лица. Най-малко трима от членовете са професори. Трима от членовете са вътрешни, а четирима – външни за НБУ. Предлагат се и по двама резервни членове за всяка обособена група – на вътрешни и външни членове на журито. Съставът на Научното жури се предлага от Декана на Магистърски факултет измежду списъка с хабилитирани лица, предложени от Съвета на департамента и се избира от Академичния съвет на НБУ.

(3) На своето първо заседание научното жури избира един от членовете си за председател и определя от състава си рецензенти.

(4) Членовете на журито изготвят три рецензии, две от които на професори и най-малко една - на външно лице, и четири становища. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в департамента до три месеца след назначаването на журито. (Образци за структура на рецензия и становище по конкурс за придобиване на научната степен „доктор на науките“ – Приложение 6 и Приложение 7 към тази наредба)

(5) Докторантът представя резюме на дисертационния труд в срок от един месец преди защитата.

(6) Департаментът оповестява публично датата на провеждане на защитата и публикува резюмето на дисертационния труд, както и рецензиите и становищата в уеб-сайта на НБУ.

Чл. 44 (1) Защитата се провежда до един месец след публикуването на резюмето, рецензиите и становищата, пред Научното жури, публично, ръководи се от Председателя на журито, по следната процедура:

1. Докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд.
2. Всеки член на Научното жури прочита съответно своята рецензия или становище.
3. Членовете на журито и публиката могат да задават въпроси и да правят изказвания.
4. Всеки член на Научното жури публично обявява своята оценка.
5. Председателят на Научното жури обявява резултата от защитата. За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил най-малко четири положителни оценки.
6. Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване, след което се обявява до една година нова дата за защита, ако кандидатът желае това.

(2) Научната степен „доктор на науките” се придобива от деня, в който дисертационния труд е защитен успешно.

(3) Научната степен „доктор на науките” се удостоверява с диплома, която се издава на български език, а при заявено искане от получилия степента „доктор на науките” се издава и приложение на английски или друг чужд език, в срок от един месец след представяне от кандидата на необходимите документи за издаване на дипломата.

(4) Дипломата се изпраща в МОМН за регистриране в тридневен срок след издаването.

Придобиване на почетната степен „Почетен доктор на НБУ” (Doctor Honoris Causa)

Чл. 45 (1) Степента “почетен доктор на НБУ” се присъжда на учени, хора на изкуството и видни общественици, които имат изключителни заслуги за развитието на науката, изкуството или обществото, както и към Нов български университет.

(2) Степента “почетен доктор на НБУ” се присъжда с избор от Академичния съвет по предложение на Съвет на департамент.

(3) Връчването на почетната степен “Почетен доктор на НБУ” става на тържествена церемония, на която носителят на почетната степен изнася публична лекция пред академичната общност на НБУ.

Признаване на научни степени, придобити в чужбина

Чл. 46 НБУ признава научните степени, придобити в чужбина, като всеки индивидуален случай се преценява от Факултетния съвет на Магистърски факултет, по предложение на Съвета на съответния департамент, за спазване на приложими изисквания от тази наредба и закона.

III. ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В НБУ

Заемане на академичната длъжност “асистент”

Чл. 47 (1) На длъжност “асистент” може да бъде назначен докторант на НБУ, на друго висше училище или научна организация, отчислен с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд. Докторантурата трябва да бъде в акредитирана от НАОА докторска програма. Предложенията се внасят за разглеждане в КРАС от деканите. Назначаването става от Ректора на НБУ по предложение на ръководителя на департамента и по доклад от декана на факултета за приносите на кандидата и осигурен хорариум. Трудовият договор се сключва за срок от 3 семестъра. В този срок асистентът е длъжен да придобие образователната и научна степен “доктор”.

(2) На длъжност “асистент” може да бъде назначено и лице, което е зачислено в докторантура. Предложенията се внасят за разглеждане в КРАС от Ректора. Назначаването става от Ректора на НБУ по предложение на ръководителя на департамента и по доклад от декана на факултета за приносите на кандидата и осигурен хорариум. Трудовият договор се сключва за срок до 6 семестъра. В този срок асистентът е длъжен да придобие образователната и научна степен “доктор”.

(3) След придобиване на степента “доктор” асистентът може да участва в обявен от НБУ конкурс за заемане на академичната длъжност “главен асистент” след процедурата за дългосрочна атестация.

Заемане на академичната длъжност „главен асистент”

Условия за заемане на длъжността

Чл. 48 (1) Заемането на академичната длъжност „главен асистент” се осъществява след конкурс и избор от Академичния съвет на НБУ.

(2) Академичната длъжност „главен асистент” може да се заеме само от лица с придобита научно-образователна степен „доктор” в съответната научна област или научни области.

(3) Ако кандидатът е бил асистент, заемал е длъжностите гост-преподавател или редовен преподавател, или е преподавал хонорувано в НБУ, той трябва да поиска дългосрочно атестиране за обявяване на конкурс за „главен асистент” по реда, обявен в процедурата за дългосрочно атестиране на преподавателите в НБУ – *Приложение 2* към тази наредба. Ако е заемал друга академична длъжност в друго висше училище или научна организация представя доказателства за преподавателската си способност и научното си израстване по процедурата за дългосрочна атестация.

Обявяване на конкурса

Чл. 49 (1) Ръководителят на департамента представя на Декана предложение за обявяване на конкурса, при наличие на пълна учебна заетост за съответната категория преподавател, съгласно Наредбата за заетостта на преподавателите в НБУ.

(2) Деканът внася предложението в КРАС, придружено от сведения за осигурен хорариум.

(3) КРАС взема решение за възможността да се обяви конкурс и изискванията към

конкурсното място.

(4) При положително решение на КРАС Деканът внася предложение пред Академичния съвет за обявяване на конкурс.

(5) Академичният съвет взема решение за обявяване на конкурса.

(6) Конкурсът се обявява в Държавен вестник и в уеб-сайта на НБУ.

Документи за участие в конкурса

Чл. 50 (1) Кандидатите за участие в конкурса подават в отдел "Персонал" следните документи:

1. заявление за допускане до участие в конкурса;
2. творческа автобиография;
3. диплома за завършено висше образование;
4. диплома за притежавана научно-образователната степен "доктор";
5. самооценка на кандидата – от процедурата за дългосрочно атестиране или направена за случая по критериите и показателите от *Приложение 3*;
6. доказателство за компютърни умения;
7. доказателство (сертификат, диплома и др.) за владеење на чужд език;
8. медицинско свидетелство;
9. свидетелство за съдимост;
10. удостоверение за стаж по специалността.

(2) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса е два месеца от обявяването му в „Държавен вестник“.

Допускане до участие в конкурса

Чл. 51 (1) Кандидатът се допуска до участие в конкурса, ако отговаря на законовите изисквания и на изискванията на тази наредба.

(2) Допускането на кандидатите до участие в конкурса става от комисия в състав: Зам.- ректора по научноизследователската дейност, Декана на факултета, за чиито нужди е конкурса, Ръководителя на департамента, който е направил предложението за конкурса.

(3) Комисията се произнася по допускането на кандидатите до участие в конкурса. За решението ѝ се изготвя протокол, който се подписва от всички членове. Комисията изпраща документите на съответния декан.

Конкурс

Чл. 52 (1) Конкурсът се провежда от Научно жури в състав от пет хабилитирани лица, избрани от Академичния съвет по предложение на Декана измежду списъка с хабилитирани лица, предложени от департамента. Трима от членовете на журито са вътрешни, а двама – външни за НБУ. Избират се и четирима резервни членове - по двама за всяка обособена група – на вътрешни и външни членове на журито. Научното жури се избира в срок от два месеца от обявяването на конкурса в „Държавен вестник“.

(2) На своето първо заседание научното жури избира председател от състава на вътрешните си членове.

Чл. 53 (1) Всички кандидати се уведомяват писмено за резултата от процедурата по допускане в срок от четиринадесет дни след избирането на научното жури, като на недопуснатите кандидати се съобщават мотивите за отказа, а допуснатите кандидати се уведомяват за датата, часа и мястото на провеждане на конкурса, и им се предоставя въпросника за конкурсния изпит, който се изготвя от Департамента и се приема от Научното жури.

(2) Конкурсът се провежда не по-късно от един месец от изпращане на съобщението.

Чл. 54 (1) Конкурсът се състои от 4 части:

1. устен изпит по специализиран въпросник, който включва 4 или 5 основни теми от научната област; кандидатът коментира посочена от журито тема; отговорите се оценяват от всеки член на журито по шестобална система;
2. интервю под формата на въпроси към кандидата за неговия досегашен опит, планове за

развитие, участие в обучителни и квалификационни курсове, използване на дистанционно и електронно обучение, работа със студенти, изследователска и преподавателска работа; отговорите се оценяват по шестобална система;

3. доклад на кандидата на публичен научен форум, на който запознава научното жури със съдържанието на научните изследвания, с методите на преподавателска или художествено-творческа дейност, с плановете си за собствено развитие и развитие на специалността; отговорите се оценяват по шестобална система;

4. оценяване на кандидата по критериите и показателите за оценяване при провеждане на конкурс от научно жури – *Приложение 4* към тази наредба. Оценката на научното жури по отделните критерии е положителна или отрицателна и се получава съвещателно между членовете на журито.

(2) Научното жури се запознава с резултатите и доказателствата по дългосрочната атестация на кандидата и провежда открито заседание, с явно гласуване, на което всеки член на Научното жури оценява кандидатите поотделно за устния изпит, за интервюто, за публичния научен форум и по критериите и показателите за оценяване при провеждане на конкурс от научно жури. Общата оценка на Научното жури е положителна или отрицателна.

(3) Председателят на Научното жури, в срок от 7 дни представя обобщен доклад-заключение за резултатите от конкурса до Академичния съвет, с предложение за избор, който се подписва от всички членове на журито. При повече от един кандидат, издържал конкурса, научното жури прави мотивирано предложение за избор в доклада си до Академичния съвет.

Избор

Чл. 55 (1) Академичният съвет взема решение за избор на „главен асистент” с явно гласуване, с обикновено мнозинство от присъстващите, при условията на разпоредбите на Правилника за устройството и дейността на НБУ не по-късно от 14 дни след получаване на предложението на журито.

(2) Всеки от кандидатите за участие в конкурса се уведомява писмено за неговия резултат, в срок от 14 дни след провеждане на избора.

(3) Ректорът сключва трудов договор с лицето, спечелило конкурса в срок от един месец от съобщението за избирането му.

Заемане на академичната длъжност „доцент”

Условия за заемане на длъжността

Чл. 56 (1) Заемането на академичната длъжност „доцент” се осъществява след конкурс и избор от Академичния съвет на НБУ.

(2) Академичната длъжност „доцент” се заема от лица с придобита образователна и научна степен “доктор”, които са заемали академична или друга изборна длъжност съгласно чл. 2, ал. 2 от тази наредба в НБУ, в друго висше училище или научна организация не по-малко от две години. Външните кандидати е необходимо да са преподавали хонорувано в НБУ не по-малко от два семестъра.

(3) Академичната длъжност „доцент” се заема след дългосрочно атестиране по реда на процедурата за дългосрочно атестиране на преподавателите в НБУ – *Приложение 1* или *Приложение 2* към тази наредба, ако кандидатът е преподавал в НБУ. Ако е заемал друга академична длъжност в друго висше училище или научна организация, бил е гост-преподавател или е преподавал хонорувано не по-малко от два семестъра в НБУ, представя доказателства за преподавателската си способност и научното си израстване по процедурата за дългосрочна атестация.

Обявяване на конкурса

Чл. 57 Обявяването на конкурса става при условията на Процедурата за дългосрочно атестиране на преподавателите в НБУ по тяхно искане (главен асистент и доцент), съответно – при условията на чл. 49 от тази наредба.

Документи за участие в конкурса

Чл. 58 (1) Кандидатите за участие в конкурса подават в отдел "Персонал" следните документи:

1. заявление за допускане до участие в конкурса;
2. творческа автобиография;
3. диплома за завършено висше образование;
4. диплома за притежавана научно-образователната степен "доктор";
5. диплома за притежавана научна степен "доктор на науките" (ако има такава);
6. самооценка на кандидата – от процедурата за дългосрочно атестиране или направена за случая по критериите и показателите от *Приложение 3*;
7. изследователски труд или художествено произведение, които могат да бъдат:
монография - обобщаващ научен труд с формулирани научен проблем и научни приноси на автора/авторите. Трудът трябва да е публикуван след рецензиране. Отделни части от труда да са публикувани преди това в научни издания. Представят се данни за цитирането на монографията, ако има такива. При съавторство се представя и описание на приносите на кандидата в създаването на монографията, подписано от съавторите,

или

публикации, свързани с темата на конкурса - поне 5 научни публикации, от които поне 2 са в реномирани международни издания с импакт фактор, посветени на нова научна тема, съответстваща по задълбоченост и свързаност на монографичен труд. Представят се данни за цитирането на публикациите, ако има такива. При съавторство се представя и описание на приносите на кандидата в създаването на публикацията, подписано от съавторите.

или

художествено произведение, представено с разширено резюме (от 25 до 50 страници. Текстът трябва да описва теоретичната рамка на процеса на създаване на произведението, методическия апарат и свързаната с него експериментална част. Представят се данни за рецензии или награди, присъдени на това произведение. При съавторство се представя и описание на приносите на кандидата в създаването на художественото произведение, подписано от съавторите;

8. списък с други публикации и творчески постижения след защита на докторска дисертация;
9. авторска справка на научните приноси на трудовете и цитиранията;
10. доказателство за компютърни умения;
11. доказателство (сертификат, диплома и др.) за владеене на чужд език;
12. медицинско свидетелство;
13. свидетелство за съдимост;
14. удостоверение за стаж по специалността.

(2) Срокът за подаване на документи е два месеца от обявяването на конкурса в Държавен вестник.

Допускане до участие в конкурса

Чл. 59 (1) До участие в конкурса се допускат кандидатите, които отговарят на законовите изисквания и на изискванията на тази наредба.

(2) Допускането на кандидатите до участие в конкурса става от комисия в състав: Зам.- ректора по научноизследователската дейност, Декана на факултета, Ръководителя на департамента.

(3) Комисията се произнася по допускането на кандидатите до участие в конкурса. За решението ѝ се изготвя протокол, който се подписва от всички членове. Комисията писмено уведомява всички кандидати за решението си.

Конкурс

Чл. 60 (1) Конкурсът се провежда от Научно жури в състав от седем хабилитирани (поне трима професори) в съответната научна област лица, избрани от Академичния съвет по предложение на Декана измежду списъка с хабилитирани лица, предложени от департамента. Четирима от членовете на журито са вътрешни, а трима – външни за НБУ. Избират се и четирима резервни членове - по двама за всяка обособена група – на вътрешни и външни членове на журито. От състава на вътрешните членове на журито се предлага председател. Научното жури се избира в срок не по късно от два месеца от обявяването на конкурса в "Държавен вестник".

(2) На своето първо заседание научното жури избира един от членовете си за председател и определя от състава си двама рецензенти, единият от тях професор. Останалите членове изготвят становища. (Образецът за структура на рецензия/станoviще по конкурс за заемане на академичните длъжности „доцент“ и „професор“ в НБУ е *Приложение 5* към тази Наредба.)

Чл. 61 (1) В срок от един месец от избора на Научното жури всеки от кандидатите представя своите изследвания на публичен научен форум, след което Научното жури провежда интервю с него.

(2) В срок до два месеца от назначаването на Научното жури, членовете представят рецензиите и становищата си по качествени критерии и показатели. Те включват преценка на качеството на: представените монография, научни публикации или художествено произведение и другите рецензирани публикации; качеството на преподаване; извършените изследвания или създадените произведения на изкуството; участието в изследователски или творчески проекти; научните или творческите изяви и др. критерии и показатели, според критериите и показателите за оценяване при провеждане на конкурс от научно жури – *Приложение 4* към тази наредба. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и предложение за избор.

(3) В срок от един месец преди заключителното заседание на Научното жури участниците в процедурата представят за публикуване от съответния департамент резюме на монография, научни публикации или художествено произведение и на другите си трудове след защита на докторска дисертация, както и рецензиите и становищата на членовете на Научното жури в уеб-сайта на НБУ. Материалите се публикуват на български език.

Чл. 62 Научното жури се запознава с резултатите и доказателствата по дългосрочната атестация на кандидата и провежда заключително открито заседание в срок до 6 месеца от обявата в Държавен вестник, с явно гласуване, на което се разискват качествата на кандидатите, след което всеки член на журито предлага или не предлага кандидатите за избор от Академичния съвет. След заседанието Председателят на Научното жури изготвя предложение до Академичния съвет, което се подписва от всички членове на журито в 7-дневен срок.

Избор

Чл. 63 (1) Академичният съвет взема решение за избор на „доцент“ по предложение на Научното жури, с явно гласуване, с обикновено мнозинство от присъстващите, при условията на разпоредбите на Правилника за устройството и дейността на НБУ, в срок от един месец след изготвяне на предложението.

(2) Всеки от кандидатите за участие в конкурса се уведомява писмено за неговия резултат, в срок до 14 дни след провеждането на избора.

(3) Избраният доцент изнася публична академична лекция пред академичната общност на НБУ.

(4) Трудовото правоотношение с лицето, спечелило конкурса възниква от деня на утвърждаване на избора от Ректора на НБУ. Ректорът сключва трудовия договор в срок от един месец от утвърждаване на избора.

Заемане на академичната длъжност „професор“

Условия за заемане на длъжността

Чл. 64 (1) Заемането на академичната длъжност „професор“ се осъществява след конкурс и избор от Академичния съвет на НБУ.

(2) Академичната длъжност „професор“ се заема от лица с придобита образователна и научна степен „доктор“, които са заемали академичната длъжност „доцент“ или са били гост-преподавател (доцент) в НБУ, в друго висше училище или научна организация не по-малко от две години. Външните кандидати е необходимо да са преподавали хонорувано в НБУ не по-малко от два семестъра.

(3) Академичната длъжност „професор“ се заема след дългосрочно атестиране по реда на процедурата за дългосрочно атестиране на преподавателите в НБУ – *Приложение 1* и

Приложение 2 към тази наредба, ако кандидатът е преподавал в НБУ. Ако е заемал друга академична длъжност в друго висше училище или научна организация, бил е гост-преподавател или е преподавал хонорувано не по-малко от два семестъра в НБУ, представя доказателства за преподавателската си способност и научното си израстване по процедурата за дългосрочна атестация.

Конкурс и избор

Чл. 65 Научното жури е в състав от седем хабилизирани лица – най-малко четирима от тях са професори и най-малко трима са външни лица. Изготвят се три рецензии и четири становища. За останалите условия и ред за заемане на научната длъжност „професор” се прилагат разпоредбите на чл. 57 – чл. 63 от тази наредба.

IV. ПРЕМИНАВАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ В НБУ ОТ СЪЩАТА ИЛИ СЪОТВЕТНА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ, ЗАЕМАНА В ДРУГО ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ИЛИ НАУЧНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Чл. 66 Преминаването на академична длъжност в НБУ от същата академична длъжност, заемана в друго висше училище или научна организация, става без конкурс по реда на Процедурата за дългосрочно атестиране на преподавателите в НБУ:

1. самооценка на кандидата за извършената дейност за периода на заемане на длъжността, по критериите и показателите на дългосрочно атестиране на заемащите съответната длъжност в НБУ (*Приложение 1*),
2. обсъждане на самооценката в Съвета на департамента,
3. подробен доклад от ръководителя на департамент до Председателя на КРАС за приемане на предложението,
4. доклад от декана на факултета до КРАС за осигурен хорариум.
5. обобщаващ доклад от декана на факултета до Академичния съвет с решението на КРАС и предложение за избор,
6. избор от Академичния съвет с явно гласуване.

V. ЗАЕМАНЕ НА ДРУГИ ДЛЪЖНОСТИ

Заемане на длъжността “почетен професор на НБУ”

Чл. 67 (1) Длъжността “Почетен професор на НБУ” се присъжда на изтъкнати български и чуждестранни дейци на науката и културата с принос за развитието на НБУ и преподавателска дейност в университета по предложение на департамент на НБУ.

(2) Съветът на департамента обсъжда професионалната биография на кандидата, приноса му за развитието и изграждането на НБУ и отделното звено и обосновават своето предложение.

(3) Предложението се отправя до Декана на съответния факултет, в който предстои да преподава кандидатът. Деканът го внася в Академичния съвет за избор след положително становище на КРАС и на Председателския съвет.

(4) Кандидатът се уведомява за резултата от избора с официално писмо от Ректора на НБУ.

(5) Трудови договори с почетните професори могат да бъдат сключвани до навършване на 75 години.

Чл. 68 (1) Встъпването в длъжността “Почетен професор на НБУ” става на тържествена церемония.

(2) Носителят на званието “Почетен професор на НБУ” изнася публична академична лекция.

Заемане на длъжностите “гост-преподавател” (професор, доцент и преподавател)

Чл. 69 (1) Преподавател от България и от чужбина, който заема академична длъжност в друго висше училище или научна организация, може да бъде поканен да преподава в НБУ за една

учебна година, по предложение на съответния департамент до Декана на факултета, в който предстои да преподава преподавателят.

(2) Факултетният съвет на факултета, в който предстои да преподава преподавателят, провежда избор с явно гласуване, след положително становище на КРАС.

(3) Между НБУ и гост-преподавателят се сключва договор за срок не повече от една година, който може да бъде подновяван.

(4) Трудовите договори с гост-преподавателите се подписват от Ректора, със срок от един семестър или от една учебна година (до 31.07).

(5) Трудовите договори с гост-преподавателите могат да бъдат сключвани до навършване на 70-години.

Заемане на длъжността “реловен преподавател”

Чл. 70 (1) НБУ назначава преподаватели по практически дисциплини – спорт, чужди езици при неспециалисти и корепетитори.

(2) Преподавателите се назначават от Ректора на НБУ след конкурс и избор от Академичния съвет.

(3) Конкурсът се обявява в уеб-сайта на НБУ, по предложение на Декана на факултета след положително становище на КРАС.

(4) Кандидатите за участие в конкурса подават в отдел "Персонал" следните документи:

1. заявление за допускане до участие в конкурса;
2. автобиография;
3. диплома за завършено висше образование;
4. доказателство за компютърни умения;
5. доказателство (сертификат, диплома и др.) за владееене на чужд език;
6. медицинско свидетелство;
7. свидетелство за съдимост;
8. удостоверение за стаж по специалността.

(5) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса е един месец от публикуването.

(6) Конкурсът се провежда от комисия, в състав Декана на факултета и двама хабилиитирани преподаватели от съответния департамент, назначена от Ректора на НБУ, по предложение на Ръководителя на департамента, съгласувано с Декана на факултета.

(7) Деканът внася предложението на Комисията по конкурса за избор от Академичния съвет.

(8) Ректорът на НБУ назначава кандидата, избран от Академичния съвет.

VI. ИЗБОР НА ХОНОРУВАНИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ В НБУ

Чл. 71 (1) Хоноруваните преподаватели в НБУ (професор, доцент и асистент) се избират от Факултетния съвет на факултета, към който се числи курса, по предложение на Съвета на департамента, който предлага курсове в програмата, за срок от един семестър.

(2) Съветът на департамента обсъжда професионалната биография на кандидата за хоноруван преподавател и проекта за курс и прави предложение до декана на факултета, в който предстои да преподава кандидатът.

(3) Факултетният съвет обсъжда и приема курса и избира с явно гласуване преподавателя.

(4) Изборите на хонорувани преподаватели се провеждат в началото на всяка учебна година - до края на октомври (по изключение - през март - за курсове, които стартират през втория семестър).

(5) Договорите с хоноруваните преподаватели се сключват от декана на съответния факултет в срока по ал. 4 за срок от един семестър.

VII. ЗАЕТОСТ

Чл. 72 (1) Годишната заетост на преподавателите включва следните видове работа: учебна (аудиторни занятия, текущ контрол и изпити, извънаудиторни занятия, публикации на учебни

материали) , изследователска/творческа работа, административна и обществена работа работа, приемно време за студенти и докторанти). Учебната работа се извършва равномерно, през цялата академична година.

(2) При неизпълнение на заетостта трудовото възнаграждение се редуцира.

(3) Въпросите, отнасящи се до заетостта на преподавателите в НБУ – основни видове работа по категории преподаватели, количествените изисквания към основната заетост, реда за нейното планиране и отчитане, и определянето на възнаграждението, според изпълнението на заетостта, са уредени в Наредбата за заетостта на преподавателите в НБУ.

VIII. ТРУДОВИ ПРАВООТНОШЕНИЯ

Чл. 73 (1) Трудовите договори със заемащите академични и други длъжности на академичния състав в НБУ се подписват от Ректора.

(2) Трудовите договори на хабилитираните преподаватели се прекратяват при навършване на 65-годишна възраст, на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда.

(3) По изключение трудов договор на хабилитиран преподавател може да бъде продължен след навършване на 65-годишна възраст, по негово желание, подкрепено от Съвета на департамента, на основание § 11 от ПЗР на Закона за висшето образование, ако са налице следните условия:

1. Значителни приноси за развитието на НБУ:

- успешно развити департаменти и програми;

- привлечени значими средства за НБУ;

- участие в академичната администрация със завършен мандат с положителна оценка.

2. Изпълнен хорариум за съответната категория преподавател за предходната учебна година и планиран пълен хорариум за следващата учебна година, съгласно Наредбата за заетостта на преподавателите в НБУ.

3. Преподавателят да не е пенсионер.

4. Изпълнено поне едно от следните допълнителни условия: преподавателят да ръководи докторант/и, неотчислен/и с право на защита; преподавателят да ръководи проект с външно финансиране, който не е приключил.

(4) Продълженията се гласуват от Академичния съвет преди навършване на възрастта по ал. 3 и започват след навършването ѝ.

(5) В случай, че продълженията изтекат по време на започнал семестър, срокът им автоматично се удължава до приключване на семестъра.

(6) За неуредените в трудовия договор случаи се прилагат тази наредба, Наредбата за заетостта на преподавателите в НБУ, Правилника за устройството и дейността на НБУ и Кодекса на труда.

(7) Неразделна част от трудовия договор е личният формуляр, който се попълва съгласно Наредбата за заетостта на преподавателите в НБУ.

Чл. 74 (1) Заплащането на основната заетост на заемащите академичните и неакадемичните длъжности в НБУ става според Щатното разписание, според заеманата длъжност, притежаваната научна степен и изпълнението на основната заетост.

(2) Заплащането на допълнителната заетост на заемащите академичните длъжности в НБУ е диференцирано в зависимост от показателите в Процедурата за оценяване и атестиране на преподавателите в НБУ.

Чл. 75 (1) Членовете на академичния състав на трудов договор в НБУ имат право на редовен платен годишен отпуск, който ползват в неучебно време.

(2) Всеки преподавател ползва полагащия му се редовен платен годишен отпуск, считано от последната седмица на м. юли до 30 септември на съответната година, с изключение на членовете на академичното ръководство.

(3) Членовете на академичното ръководство - Ректорът, деканите на факултети, ръководителите на департаменти и центрове, директорите на програмните съвети и програмните консултанти ползват редовен платен годишен отпуск според техните служебни ангажименти в НБУ.

(3) Ректорът може да разреши отпуск и в учебно време, със съгласието на декана и при условие, че планираната учебна заетост на преподавателя се компенсира в друго време.

Чл. 76 (1) Преподавателите в НБУ се включват в програма за обучение.

(2) Програмата по ал. 1, както и редът за провеждане на обученията, се приемат от Академичния съвет.

IX. КОМИСИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ

Чл. 77 (1) КРАС изпълнява контролни функции по процедурата и по целесъобразност, свързани с:

1. процедурата за дългосрочно атестиране на преподавателите;
2. обявяването на конкурси за главен асистент, доцент и професор;
3. предложенията за преминаване на академични длъжности в НБУ от други висши училища или научни организации;
4. разглеждане на предложенията за избор на почетни професори, гост-преподаватели и преподаватели по практически дисциплини, както и за назначаване на асистенти;
5. предложенията за обявяване на конкурси за докторанти със стипендия;
6. други дейности, свързани с изпълнението на Правилника за устройството и дейността на НБУ, Наредбата за заетостта на преподавателите в НБУ и тази наредба.

(2) Критериите за изпълнение на функциите на КРАС са:

1. приоритетното развитие на НБУ;
2. осигурен хорариум и финансова обезпеченост на длъжността;
3. изпълнението на показатели и критерии за дългосрочна атестация;
4. спазването на разпоредбите на вътрешните нормативни актове на НБУ и закона;
5. други разпоредби, свързани с правомощията на Настоятелството на НБУ.

(3) КРАС се състои от председател – Ректора на НБУ, Зам. ректорите, Деканите на факултети и Изпълнителния директор.

X. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1 Лица, които не са български граждани или граждани на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, кандидатстват в редовни докторски програми на НБУ по документи.

§ 2 Лицата, притежаващи научната степен “доктор на науките” ползват предимство при равни други условия при кандидатстване в конкурси за заемане на академични длъжности в НБУ.

§ 3 Назначаването на асистенти и обявяването на конкурси за по-висока академична длъжност към изследователските центрове, става след предложение от департамент.

§ 4 За членове на научните журита по тази наредба се избират български граждани хабилитирани лица и/или утвърдени чуждестранни учени в съответната научна област, а при възможност – и в съответното направление и специалност. При интердисциплинарност на темата на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която темата на дисертационния труд има отношение.

§ 5 За членове на научните журита по тази наредба не могат да бъдат избирани лица, които са свързани лица по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или заемане на академична длъжност, както и лица, които имат частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито. За наличието на горните обстоятелства всеки предложен за член на научното жури подписва съответната декларация.

§ 6 НБУ поддържа списък с хабилитирани лица и/или утвърдени чуждестранни учени – вътрешни и външни членове на академичния състав на Университета, които отговарят на изискванията на тази наредба и закона. Списъкът се образува по предложение на департаментите до Ректора, в което те посочват и съответните научна област, научно

направление и научна специалност. От списъка деканите на факултети предлагат членовете на научните журита по тази наредба.

§ 7 По изключение решенията на научните журита по тази наредба може да се вземат и неприсъствено, с участието и със съгласието на всички членове, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез аудио или видеоконферентна връзка по интернет или по и-мейл. В тези случаи председателят на журито изготвя протокол, който се подписва от него и от още един член на журито.

§ 8 Не се провеждат заседания на научните журита в намален състав.

§ 9 Финансовата обезпеченост представлява разликата между прихода от такси от курсовете, които покриват изисквания хорариум за академичната длъжност и разхода за възнаграждението, без да са включени разходите за издръжка на НБУ.

§ 10 По един екземпляр от защитените дисертационни трудове и авторефератите към тях на хартиен и електронен носител, информация за издадените дипломи за придобита образователна и научна степен доктор и научна степен доктор на науките, както и за избраните академични длъжности лица се депозира в Библиотеката на НБУ, Национална библиотека "Св. Св. Кирил и Методий" и в Националния център за информация и документация, в двуседмичен срок след приключване на процедурата.

§ 11 Професионалните направления и научните области по смисъла на Правилника за прилагане на ЗРАС се определят съответно на областите на висшето образование и професионалните направления, определени с Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г.

§ 12 Неуредените в тази наредба и приложенията към нея случаи се уреждат съгласно разпоредбите на Правилника за устройството и дейността на НБУ, Наредбата за заетостта на преподавателите в НБУ, Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Закона за висшето образование и Кодекса на труда.

XI. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 13 Приложения към тази наредба:

1. *Приложение 1*: Процедура за дългосрочно атестиране на преподаватели по инициатива на НБУ (главен асистент, доцент и професор).
2. *Приложение 2*: Процедура за дългосрочно атестиране на преподаватели в НБУ по тяхно искане (главен асистент и доцент).
3. *Приложение 3*: Критерии и показатели при дългосрочно атестиране за обявяване на конкурс за по-висока академична длъжност или за продължаване на договор с професор
4. *Приложение 4*: Критерии и показатели за оценяване при провеждане на конкурс от научно жури
5. *Приложение 5*: Образец за структура на рецензия/становище по конкурс за заемане на академичните длъжности доцент и професор в НБУ
6. *Приложение 6*: Образец за структура на рецензия по конкурс за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“ в НБУ
7. *Приложение 7*: Образец за структура на становище по конкурс за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“ в НБУ

§ 14 Наредбата е приета от Настоятелството на НБУ на 22.05.2010 г. и е допълнена и изменена на 26.10.2010 г., на 11.01.2011 г., на 27.04.2011 г., на 08.06.2011 г., на 28.06.2011 г., на 12.12.2011 г., на 02.06.2012 г., на 03.12.2012 г., на 01.06.2013 г., на 02.12.2013 г., на 01.12.2014 г., на 30.05.2015 г., на 04.06.2016 г., на 05.12. 2016 г., на 03.06.2017 г. , на 27.11.2017 г. и на 24.05.2018 г.